SÜRELİDİR
7/3871

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.019/16-466

12../04..../2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 29.03.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-9650 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Prof.Dr. Eyyüp Sanay'ın tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/3871-9541 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin not ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

Eki :
Not (1 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN EYYÜP SANAY
TARAFINDAN TARAFINIZA TEVCİH EDİLEN SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
NOT

Bilindiği üzere, geçen yılın Kasım ayı içinde bir bankacılık krizi yaşanmış ve bu krizi takiben bankacılık sistemi ve yabancı yatırımcılar hızla dövize yönelmişlerdir.

Kasım ayında yaşanılan sözkonusu krizi takiben Hükümet'in aldığı tedbirler, I.M.F. tarafından sağlanan ek rezerv kolaylığı Bankamızın Net İç Varlıkları kontrol altına alma çabaları ile birlikte göreli bir istikrar sağlanmıştır.

Ancak, bir taraftan, bütün bu tedbirlere rağmen güven unsurunun tam olarak oluşamaması; diğer taraftan 19 Şubat 2001 günü yaşanan siyasi gelişmeler piyasa katılımcılarının programa olan güvenlerini daha da sarsmış ve o gün ertesi gün valörü ile USD 7.6 milyar satılmıştır.

Programa güvenin tamamen kaybolması sonucunda ortaya çıkan yeni durumda, Bankamızın kur taahhüdünü sürdürmesi imkanı kalmamış, kurların dalgalanmaya bırakılması gündeme gelmiştir. Ancak, dalgalanma kararı verilene kadar mevcut para programı uygulanmaya devam edilmiş ve kur taahhüdünün sürdürülmesi için sadece Türk Lirası getirene döviz verilmiştir. Bu çerçevede, 20 Şubat 2001 valörüyle satılan yukarıda belirtilen tutarın USD 6.1 milyarı geri alınmış ve sonuçta sadece USD 1,5 milyar Türk Lirası karşılığını Bankamızda hazır bulundurabilen bankalara program çerçevesindeki kur taahhüdümüzün gereği olarak satılmıştır.

Uygulanmakta olan para programının bir gereği olarak Türk Lirası likiditesi kısılması kısa dönem faiz oranlarını çok yüksek seviyelere çıkartmış, buna rağmen dövize olan talep devam etmiş ve 21 Şubat 2001 tarihinde yine Türk Lirası karşılığını hazır bulundurabilenlere USD 3.5 milyar satılmıştır. Sonuçta, gösterilen tüm çabalara rağmen para programının mevcut şekliyle sürdürülebilmesi için gerekli olan güvenin tesis edilemediği ve dolayısıyla Türk Lirası ve döviz piyasalarında oluşan dengelerin sürdürülmesinin 21 Şubat 2001 akşamı itibarıyla mümkün olmadığı görülmüştür.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, döviz kurlarının serbest dalgalanmaya bırakılması kararı 21 Şubat'ı 22 Şubat'a bağlayan gece, piyasaların kapalı bulunduğu zaman dilimi içinde alınmıştır. 19 Şubat ile 21 Şubat tarihleri arasında döviz ve TL piyasası işlemleri uygulanmakta olan program çerçevesinde yürütülmüştür.

Öte yandan, 19-21 Şubat 2001 tarihleri arasında program çerçevesinde TL karşılığı satılan toplam döviz tutarı 5 milyar USD olup, bu tutar için 84 banka, özel finans kurumu ve yetkili müessese ile işlem yapılmıştır.